

Γιώργος Βερναρδάκης SV1AB, ο «πατέρας» των VHF στην Ελλάδα

Στο Παρίσι, την μητρόπολη του πνευματικού, καλλιτεχνικού και πολιτιστικού κόσμου, είδε το φως της ζωής ο Γιώργος Βερναρδάκης, από Έλληνες γονείς. Τα πρώτα ανέμελα βήματα τα έκανε στο δάσος της Βουλώνης και στα Ηλύσια Πεδία. Οι γονείς του όμως νοσταλγούσαν την Ελλάδα και έτσι επιστρέφουν οικογενειακώς στην Αθήνα το 1930. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στο σχολείο του Πασχάλη, στην γειτονιά του στην οδό Θήρας. Όμως η παραμονή στην Ελλάδα δεν κράτησε πολύ. Ξαναφέυγουν οικογενειακώς για την Γαλλία, όπου τους βρίσκει και ο πόλεμος.

Μετά την απελευθέρωση ο Γιώργος εγκαταστάθηκε στην Μασσαλία. Έχοντας και την Γαλλική υπηκοότητα, δίνει εξετάσεις για ραδιοερασιτέχνης και πάιρνει το χαρακτηριστικό κλήσεως F9QN το 1945. Με τα φτωχά μέσα της εποχής εκείνης ο Γιώργος αρχίζει τους πειραματισμούς και τις κατασκευές. Το μικρόβιο των VHF και των μικροκυμάτων που είχε από τότε τον έκανε να στραφεί στις ψηλές συχνότητες. Έτσι το 1950 πετυχαίνει το πρώτο του DX QSO στα δύο μέτρα μεταξύ Μασσαλίας και Αλγερίου, με διαμόρφωση AM, ιδιοκατασκευής κεραίες και πολύ μικρή ισχύ εκπομπής.

Ένα χρόνο αργότερα, το 1951 ο Γιώργος έρχεται πλέον για μόνιμη εγκατάσταση στην Αθήνα. Γνωρίζοντας πως δεν υπάρχουν ραδιοερασιτέχνες στην Ελλάδα (εκείνη την εποχή η κατοχή μιας λυχνίας, ενός πηνιού ή ενός κρυστάλλου σήμαινε δικαστήριο), αφήνει όλα τα ραδιοερασιτεχνικά του μηχανήματα στη Γαλλία. Πάιρνει μόνο μαζί του μερικά εξαρτήματα και ένα ραδιόφωνο βραχέων. Η σχετική μετατροπή με BFO δεν άργησε να γίνει και άρχισε την ακρόαση στις ραδιοερασιτεχνικές μπάντες.

Ας αφήσουμε όμως εδώ τον ίδιο να μας περιγράψει πως έκανε το πρώτο του QSO στην Ελλάδα με τον Γιώργο Ζαρίφη.

«Κάποιο βράδυ, ενώ έκανα ακρόαση στα βραχέα, δεν θυμάμαι σε ποια μπάντα ακριβώς, μάλλον στα 40 μέτρα, άκουσα ένα πολύ ισχυρό σήμα να δουλεύει αργά στο CW. "CQ CQ CQ de

SV1AA SV1AA...". Να είπα μέσα μου που υπάρχουν ραδιοερασιτέχνες στην Ελλάδα! Όμως δεν είχα τη δυνατότητα να έρθω σε επαφή μαζί του. Ξεπερνώντας τον αρχικό μου φόβο, έφτιαξα μια απλή κατασκευή με μία λυχνία 6V6 πάνω σε ένα ταψι αλουμινίου που «δανείστηκα» από την κουζίνα του σπιτιού μου. Τα φύλλα αλουμινίου δεν κυκλοφορούσαν τότε στην αγορά. Επειδή δεν είχα χειριστήριο, κατασκεύασα έναν πρόχειρο διακόπτη από καρφί και με ένα σύρμα ανοιγόκλεινα την κάθοδο της λυχνίας. Ένα κομμάτι σύρμα για κεραία και ήμουν έτοιμος. Αφού ακούστηκε τότε, θα τον ξανακούσω, σκέφτηκα. Έτσι περίμενα στο ραδιόφωνό μου με τις ώρες. Πράγματι, μετά από λίγες μέρες ξανακούστηκε το ίδιο δυνατό αργό σήμα "CQ CQ CQ de SV1AA SV1AA PSE K". Διστάζω στην αρχή αλλά του απαντώ χρησιμοποιώντας το χαρακτηριστικό SV1AB. Ο Ζαρίφης με ρωτάει ποιός είμαι, μου δίνει το τηλέφωνό του και την επομένη βρισκόμαι σπίτι του. Ο πομπός του ήταν με μία λυχνία 6L6, σε ταψι αλουμινίου, αλλά είχε την πολυτέλεια εκείνης της εποχής ενός κρυστάλλου! Αργότερα άρχισαν να ακούγονται δειλά-δειλά και άλλοι, όπως ο Τάσος AD και ο Σωκράτης AE. Πολλά βράδυα είχαμε ξενυχτήσει στο SHACK κάνοντας αμέτρητα QSO με άλλους συναδέλφους από άλλες χώρες,

πηγαίνοντας το πρώι κατ' ευθείαν για δουλειά.

Το 1957, ύστερα από πολλές πιέσεις της IARU, ο τότε γενικός διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών Νίκολης κάλεσε τους εφτά πρώτους ραδιοερασιτέχνες και τους χορήγησε τις 7 προσωρινές άδειες λειτουργίας ερασιτεχνικού σταθμού ασυρμάτου, με τον δεσμευτικό όρο να μην ιδρύσουν σύλλογο! Οι πρώτες αυτές άδειες δόθηκαν στους Γιώργο Ζαρίφη SV1AA, Γιώργο Βερναρδάκη SV1AB, Νάσο Κουκούλη SV1AC, Άκη Λιανό SV1AD, Σωκράτη Κουτρουβή SV1AE, Μικέ Ψαλλίδα SV1AF και Γιώργο Γεράρδο SV1AG. Σήμερα τα χειριστήρια των SV1AC και SV1AG έχουν σιγήσει. Εκείνη την εποχή είχε ίδρυθει και το ATTICA AMATEUR RADIO CLUB, με μέλη τους παραπάνω και πολλούς αμερικανούς, κυρίως στρατιωτικούς, οι οποίοι μπορούσαν να έπαιρναν άδεια με άνεση. Ταυτόχρονα όμως με την χορήγηση των πρώτων πρωσωρινών άδειών και παρά την απαγόρευση του υπουργείου, ιδρύσανε και την Ένωση Ελλήνων Ραδιοερασιτεχνών, με 7 μέλη στην αρχή, αλλά με μεγάλο ρυθμό ανάπτυξης. Ο SV1AB εκλέχτηκε πρόεδρος της E.E.P. αρκετές φορές και βοήθησε σαν δάσκαλος τα νέα μέλη στην εκμάθηση του κώδικα Μορς. Ταυτόχρονα, με διάφορα ενημερωτικά άρθρα (πολυγραφημένα εκείνη την εποχή) βοή-

Θησε εμάς τους υποψήφιους νέους ραδιοερασιτέχνες, βάζοντας τα θεμέλια για το πρώτο περιοδικό της Ένωσης.

Ο Γιώργος SV1AB, δεν περιορίστηκε μόνο στα βραχέα, όπου έκανε πάρα πολλά QSO σε χειριστήριο, τις πιο πολλές φορές ξενυχτώντας παρέα με τον αξέχαστο SV1DO. Άλλα όταν το μεγαλύτερο μέρος των ραδιοερασιτέχνων δούλευαν στα HF, ο Γιώργος είχε τη διψα για έρευνες και πειράματα στα VHF, παρακολούθηση σημάτων δορυφόρων και μελέτες για την διάδοση των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων με αντανάκλαση στην σελήνη. Ήταν η χρυσή εποχή του διαστήματος που οι Αμερικανοί και οι Ρώσοι έστελναν στο διάστημα τον ένα δορυφόρο μετά τον άλλο. Εκεί γύρω στα 1962, η NASA σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Αθήνας και τον καθηγητή Μιχάλη Αναστασιάδη, είχαν εγκαταστήσει στην Πεντέλη ένα σταθμό παρακολούθησης της πορείας και των σημάτων των δορυφόρων με βάση τα στοιχεία που είχαν από την NASA. Από έναν δορυφόρο που είχε εκτοξευτεί σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο STANTFORD της Καλιφόρνια δεν μπορούσαν να λάβουν καθόλου μηνύματα, ενώ ο αντίστοιχος σταθμός που παρακολουθούσε τον δορυφόρο από την Ισπανία έστελνε καθημερινώς αναφορές πολύ καλής λήψης των σημάτων του. Οι Αμερικανοί ανησύχησαν και έστειλαν στην Ελλάδα έναν καθηγητή του πανεπιστημίου, ειδικευμένο στις τηλεπικοινωνίες, ο οποίος ήταν και ραδιοερασιτέχνης και γνωστός του Γιώργου Βερναρδάκη. Ο συνάδελφος από την Αμερική επισκέφτηκε τον SV1AB και του εξήγησε το πρόβλημά του. Ο Γιώργος του ζήτησε τα στοιχεία της τροχιάς του δορυφόρου, τον σκόπευσε με την συστοιχία των 8 BEAM που είχε και το σήμα του ακούστηκε πεντακάθαρα στο ιδιοκατασκευής CONVERTER του SV1AB. Κατενθουσιασμένος ο Αμερικανός τηλεφώνησε στην Καλιφόρνια από το σπίτι του Γιώργου, δίνοντάς τους την ευχάριστη είδηση που τόσο καιρό περιμένανε όχι όμως από τον σταθμό της Πεντέλης με τα υπερσύγχρονα μηχανήματα, αλλά από το SHACK του SV1AB, με ιδιοκατασκευές δεκτών και κεραίων! Η επιβράβευση δεν άργησε να έλθει. Οι Αμερικανοί τον εφοδιάσανε με τα τελειότερα μηχανήματα της εποχής και με κάθε είδους

πληροφορίες για τις τροχιές των δορυφόρων. Ο Γιώργος συνέχισε να δίνει τις αναφορές του και η NASA τον τίμησε για τις πολύτιμες υπηρεσίες του που πρόσφερε με τις έρευνες και τις μελέτες του. Την ίδια εποχή πειραματίζόταν και με την διάδοση μέσω ανακλάσεως στη Σελήνη. Είχε ακούσει τους F8KDO και K6MIC αλλά δεν μπόρεσε να κάνει όμως επικοινωνία λόγω χαμηλής ισχύος στην εκπομπή του. (Πολλά χρόνια αργότερα, ο Κώστας SV1OE κατόρθωσε να κάνει το πρώτο EME QSO στην Ελλάδα).

Ο Γιώργος Βερναρδάκης υπήρξε ένας από τους βασικότερους συνεργάτες του Κώστα Φιμερέλλη SV1DH, στη μελέτη για την διισημερινή διάδοση (TRANSEQUATORIAL PROPAGATION). Τα αποτελέσματα της μελέτης

αυτής δημοσιεύτηκαν στο QST και βραβεύτηκε σαν η καλύτερη μελέτη του 1982. Σήμερα το SHACK του εξακολουθεί να είναι γεμάτο από ιδιοκατασκευές SLOW SCAN TV, ATV, RTTY, PACKET και CONVERTERS, ενώ η ταράτσα του σπιτιού του είναι πνιγμένη από κάθε είδους κεραία, μέχρι και κάτοπτρο ιδιοκατασκευής για SATELITE TV. Παρ' όλα τα δραστήρια ραδιοερασιτεχνικά χρόνια που έχει ζήσει, η αγάπη του για το χόμπι παραμένει αμείωτη. Αυτή την εποχή ασχολείται με την μελέτη διάδοσης της περιοχής των 6 μέτρων, χωρίς να παραμελεί την άλλη του ραδιοερασιτεχνική αγάπη, τους δορυφόρους.

Δίκαια λοιπόν ο Γιώργος Βερναρδάκης, SV1AB ονομάστηκε από εμάς τους νεώτερους «πατέρας των VHF».

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ VIDEO-STEREO

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Ρ/Ε ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΟΔΟΤΙΚΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΑΛΕΛΛΗΣ- SV1FH

ΠΤΥΧ. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 296, ΑΘΗΝΑ (ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓ. ΛΟΥΚΑ)
ΤΗΛ. 2017048

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΥΣ
ΡΑΔΙΟΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ